

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK

Rimavské Brezovo úprava toku Rimava

Zámer pre zisťovacie konanie
vypracovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov
na životné prostredie, v znení neskorších predpisov



Navrhovateľ:

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK

Rimavské Brezovo úprava toku Rimava

Zámer pre zisťovacie konanie
vypracovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na
životné prostredie, v znení neskorších predpisov

Zhotoviteľ:



Február 2015

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	4
I.1. Meno	4
I.2. Identifikačné číslo	4
I.3. Sídlo	4
I.4. Oprávnený zástupca obstarávateľa	4
I.5. Údaje kontaktnej osoby.....	4
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE	4
II.1. Názov	4
II.2. Účel.....	4
II.3. Užívateľ	5
II.4. Charakter činnosti	5
II.5. Umiestnenie	5
II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti.....	5
II.7. Termín začatia a ukončenia činnosti	6
II.8. Stručný opis technického a technologického riešenia	6
II.8.1. Členenie stavby.....	6
II.9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite.....	10
II.10. Orientačné náklady	10
II.11. Dotknutá obec.....	10
II.12. Dotknutý samosprávny kraj	10
II.13. Názov dotknutého orgánu.....	10
II.14. Názov povoľujúceho orgánu	10
II.15. Rezortný orgán	10
II.16. Druh požadovaného povolenia podľa osobitných predpisov	11
II.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	11
III. základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia.....	11
III.1. Charakteristika prírodného prostredia.....	11
III 1.1. Stručná geomorfologická a geologická charakteristika záujmového územia	11
III.1.2 Klimatické pomery	11
III.1.3 Voda	12
III 1.4. Pôdy.....	12
III 1.5. Fauna, flóra a vegetácia.....	12
III.2. Krajina, stabilita, ochrana a scenéria.....	13
III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno - historické hodnoty územia.....	14
III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia	15
IV. základné Údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie	16
IV.1. Požiadavky na vstupy.....	16
IV.2. Údaje o výstupoch.....	16
IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	17
IV.3.1. Vplyvy na prírodné prostredie	17
IV.3.2. Vplyvy na krajinu.....	18
IV.3.3. Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a socio-ekonomickú sféru	18
IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík	19
IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	19
IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.....	19
IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	21

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	21
IV.9. Ďalšie riziká spojené s realizáciou činnosti	21
IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti.....	21
IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala	22
IV.12. Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou	22
IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	22
V. porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	22
V.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	22
V.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	23
V.3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.....	23
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia k zámeru	24
VII. Doplnujúce údaje k zámeru	24
VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov	24
VII.2. Ďalšie doplnujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov	24
VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	24
IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	25
IX.1. Spracovateľ zámeru	25
IX.2. Potvrdenie správnosti údajov oprávneným zástupcom navrhovateľa.....	25

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. Meno

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Banská Štiavnica, Odštepny závod Banská Bystrica

I.2. Identifikačné číslo

36022047

I.3. Sídlo

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Odštepny závod Banská Bystrica
Partizánska cesta 69
974 98 Banská Bystrica

I.4. Oprávnený zástupca obstarávateľa

RNDr. Marián Siekela,
riaditeľ Odštepneho závodu
Partizánska cesta 69,
974 98 Banská Bystrica
t.č. 048/4716113, 0911 698741

I.5. Údaje kontaktnej osoby

Ing. Slavomír Rozenberg
technický pracovník
Partizánska cesta 69,
974 98 Banská Bystrica
t.č. 048/4716110, 0911 084 688,
e-mail: slavomir.rozenberg@svp.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

II.1. Názov

Rimavské Brezovo, úprava toku Rimava

II.2. Účel

Projekt „Rimavské Brezovo, úprava toku Rimava“ rieši protipovodňovú ochranu obce Rimavské Brezovo úpravou toku rieky Rimava. Operačný program „Kvalita životného prostredia r. 2015-2020“

II.3. Užívateľ

Užívateľom stavby bude Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Banská Bystrica, Správa povodia Slanej Rimavská Sobota.

II.4. Charakter činnosti

Jedná sa o novú posudzovanú činnosť. V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov je zaradená podľa prílohy č. 8, do

kapitoly 10, kategória: *Vodné hospodárstvo*

položky 7: *Objekty protipovodňovej ochrany*

časti B: *Zisťovacie konanie bez limitu.*

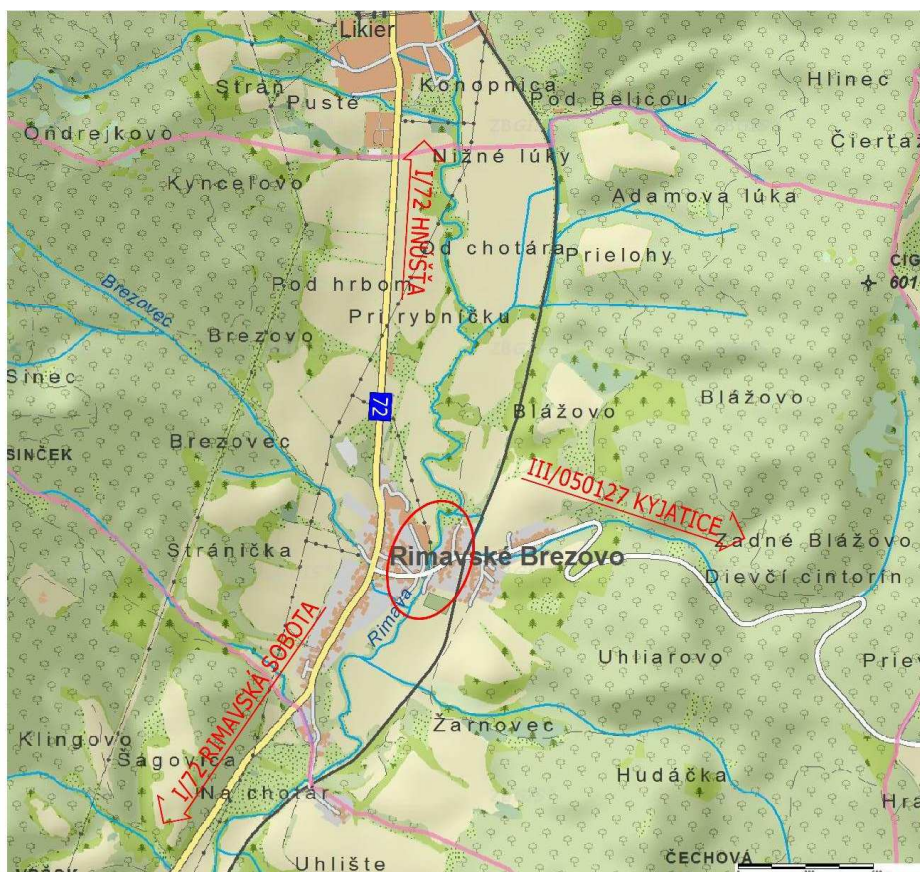
II.5. Umiestnenie

Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Rimavská Sobota
Obec:	Rimavské Brezovo
K.ú.:	Rimavské Brezovo

Miestom realizácie navrhovaného zámeru je koryto rieky Rimava v rkm 54,672 až 55,531.

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Príloha č.1: Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti



II.7. Termín začatia a ukončenia činnosti

Predpokladaný termín začatia výstavby:	03/2017
Predpokladaný termín ukončenia výstavby:	10/2017

Stavby „Rimavské Brezovo, úprava toku Rimava“ sa plánuje realizovať v rámci operačného programu „Kvalita životného prostredia r. 2015-2020“.

II.8. Stručný opis technického a technologického riešenia

II.8.1. Členenie stavby

220-00 Úprava toku Rimava
510-00 Preložka vodovodu
610-00 Preložka NN vedenia
651-00 Preložka miestneho rozhlasu
701-00 Preložka STL plynovodu

Celková koncepcia riešenia protipovodňovej ochrany

Rieka Rimava vteká do obce Rimavské Brezovo v jej severnej časti, preteká ňou a v jej južnej časti vteká do katastrálneho územia obce Rimavská Baňa. Koryto je v celom úseku neupravené, Rimava nie je smerovo stabilizovaná a meandruje v pomerne širokom údolí. Celé záujmové územie sa nachádza v katastrálnom území obce Rimavské Brezovo.

Podľa údajov z SHMÚ je kulminačný prietok storočnej vody $Q_{100}=127\text{m}^3\cdot\text{s}^{-1}$.

Odhad súčiniteľa drsnosti

Z terénneho prieskumu možno orientačne určiť hydraulický súčiniteľ drsnosti potoka. Hodnota hydraulického súčiniteľa drsnosti je 0,026.

220-00 Úprava toku Rimava

Úprava toku Rimavy je riešená v riečnych km 54,672 – 55,531. Celková dĺžka úpravy je 859,36m.

Návrh trasy

Smerové vedenie úpravy toku je v úseku od km 0,000 – 0,625 totožné so súčasným vedením toku. V úseku 0,625 – 0,780 je úprava toku vedená v novej trase, existujúci meander sa ponechá ako mŕtve rameno. Úprava rešpektuje existujúci most na ceste III/050127 a prístupové komunikácie k súkromným pozemkom nachádzajúce sa na oboch brehoch. Most na ceste III/050127 má dostatočnú prietokovú kapacitu na prevedenie navrhovaného prietoku podľa STN 736201. Smerové vedenie úpravy pozostáva z jednoduchých oblúkov navzájom spojených tyčnicami. Maximálne a minimálne polomery oblúkov sú $R_{\min}=50\text{m}$, $R_{\max}=250\text{m}$.

Priečný profil toku, konštrukcia priečných profilov

Morfologické parametre terénu záujmovej oblasti umožňujú vybudovanie koryta s dostatočnou prietokovou kapacitou na prevedenie prietoku $Q_{100}=127\text{m}^3\cdot\text{s}^{-1}$. Koryto rieky Rimava je navrhnuté na tento prietok + rezerva 0,4m.

Koryto je navrhnuté lichobežníkového tvaru so šírkou v dne 12,0m a sklonmi svahov 1:2. Brehy budú opevnené do výšky $Q_5 = 1,5\text{m}$ od navrhovanej nivelety. Brehy koryta budú opevnené kamennou rovnatinou s vykľinovaním hr. 300-500mm. Konštrukcia opevnenia bude dole stabilizovaná stabilizačnou pätkou rozmerov 600x600mm. Pätky budú vybudované z lomového kameňa, hmotnosť 100-200kg. Dno bude neopevnené, niveleta potoka bude

stabilizovaná stabilizačnými prahmi. Dosypané časti budú zahumusované 150mm hrúbkou humusu a následne zatrávnené.

V km 0,280 00 - 0,589 90 je na ľavej strane kvôli minimalizovaniu záberov navrhnutý oporný múr, celkovej dĺžky 305m. V tomto staničení je šírka dna 14m.

Pozdĺžny profil toku

Priemerný sklon Rimavy je 0,4%. Z hľadiska pozdĺžneho sklonu je úprava rozdelená na tri časti tak, aby čo najviac rešpektovala a vyrovnala súčasnú niveletu.

Sklony upraveného toku Rimavy v jednotlivých staničeniach sú:

km 0,000 00-0,131 24- 3,0‰

km 0,131 24-0,565 18- 4,0‰

km 0,565 18-0,859 36- 6,0‰

Stabilizačné prahy

Na toku Rimava budú vybudované stabilizačné prahy. Prahý budú vybudované z lomového kameňa preliateho betónom C16/20. Prahý budú prechádzať celou šírkou koryta toku. Prah bude vybudovaný do hĺbky 1m. Šírka prahu bude 0,8m. Prah bude zaviazaný do brehu na šírku 1m. Celkovo bude vybudovaných 7 stabilizačných prahov.

Oporný múr

Oporný múr je navrhnutý ako železobetónový – gravitačný, plošne založený. Navrhovaný múr je celkovej dĺžky 103+210m, pozostávajúci z 26 dilatačných celkov. Dĺžka dilatačného celku je 12m. Konštrukcia svojou geometriou kopíruje tok Rimava. Múr má konštantný priečny rez. *Navrhovaný oporný múr nebude zasahovať do konštrukcie existujúceho mosta na ceste III/050127.*

Oporná konštrukcia je založená plošne na základovom páse šírky 2,12m. Hĺbka základovej škáry je 1,3m pod úrovňou dna potoka, výkop 1,45m. Dno výkopu bude opatrené zhutneným štrkopieskovým podsypom o hrúbke 150mm. Oporný múr je navrhnutý z betónu C30/37-*XC2, XF1XA1, XM1(SK)-Cl0,4-Dmax22-S3*. Na vystuženie je použitá betonárska výstuž z ocele B500B s nominálnym krytím 60mm. Konštrukcia vlastného gravitačného múra je navrhnutá s jednou pracovnou škárou, ktorá je 5cm nad úrovňou rozhrania základ – driek. Rub aj líce oporného múra sú navrhnuté z pohľadového štruktúrovaného betónu, matrica „MURUS ROMANUS“.

Na korune múra navrhujeme poloprefabrikovanú rímsu z oboch strán múra. Výstuž je z ocele B500B. Kotvenie rímsy do múra je prostredníctvom oceľových kotevných prípravkov.

V mieste napojenia oporného múra na existujúci most bude, z dôvodu minimálneho odkrytia úložného prahu mosta, oporný múr riešený so založením na mikropilótach. Predná (lícna) strana múra bude z časti ochránená kamennou dlažbou ako pokračovanie existujúceho opevnenia mosta.

V km 0,361 sú navrhnuté schody šírky 0,75m pre prístup k mostnej konštrukcii.

Bezpečnostné zábradlia

V rámci úpravy rieky je pozdĺž toku v súbehu s prístupovou komunikáciou navrhnuté ochranné zábradlie so zvislou výplňou o celkovej dĺžke 139m. Zábradlie bude ukotvené do oporného múra.

Oplotenie

Počas úpravy potoka bude vybúraná časť existujúceho oplotenia. Oplotenie bude nahradené novým oplotením. Oplotenie bude vybudované v km 0,419 56 - 0,589 90. Oplotenie bude zhotovené zo vzpier, stĺpikov a štvorhranného pletiva. Oplotenie bude zhotovené na opornom múre.

Zaústenie pravostranného prítoku Brezovec do rieky Rimava

V km cca 0,185 je zaústený do rieky Rimava ako jeho pravostranný prítok potok Brezovec. Prítok bude zaústený cez hrádzový priepust s potrubím PVC DN 800mm a vretenovým šupátkom. Zaústenie potrubia bude predĺžené tak, aby nezasahovalo do prietokového profilu toku.

Zaústenie existujúcich priekop

Existujúce priekopy budú zaústené cez hrádzové priepusty s vretenovým šupátkom. Zaústenie potrubia bude predĺžené tak, aby nezasahovalo do prietokového profilu toku. Kamenná rovinanina v mieste zaústenia bude preliata betónom C 16/20.

Zaústenie odvodňovacích žľabov pri múre

Zaústenie odvodňovacích žľabov pri opornom múre je riešené cez hrádzové priepusty PVC DN300 so spätnou klapkou.

Úprava existujúceho ramena

V úseku 0,625 – 0,780 je úprava toku vedená v novej trase, existujúci meander sa ponechá ako mŕtve rameno. Vtok do starého koryta je zabezpečený cez betónový rámový priepust 2000x1500mm. Výška vtoku je cca zhodná s dnom v mieste vtoku. Zaústenie starého koryta je navrhnuté cez betónový rámový priepust 2000x1500mm. Prístup do priestoru medzi staré a nové koryto je zabezpečené cez hrádzu šírky 5m. Mŕtve rameno ostane prietochné.

Úprava bezpečnostnej hrádze

V staničení cca 0,625 je navrhnutá úprava existujúcej bezpečnostnej hrádze. Šírka hrádze je 3m. Výška hrádze je navrhnutá na 270,96m.n.m. Dĺžka úpravy hrádze bude 90m. Hrádza bude navýšená do navrhovanej výšky.

Prístupové rampy

Pre potreby správcu pri čistení a údržbe koryta sú navrhnuté prístupové rampy. Sú navrhnuté 2 rampy, každá na jednej strane. Šírka prístupových rämp je 3m. Pozdĺžny sklon nepresahuje 12%. Prístupové rampy sú navrhnuté v nasledujúcej skladbe:

- štrkodrvina fr. 0-32 so zhutnením	ŠD	150mm
- makadam fr. 32-63	ŠD	250mm
- spolu		400mm

Od dna do výšky Q5 - kamenná rovinanina s vyklinovaním hr. 300-500mm

Vyvolané investície

Pri navrhovanej úprave toku Rimava dôjde z dôvodu šírkového zväčšenia koryta ku kolízii so vzdušným vedením NN, miestnym rozhlasom, plynovodom a vodovodom. Opísané kolízne inžinierske siete sú riešené v objektoch 510-00, 610-00, 651-00, 701-00 tejto projektovej dokumentácie.

510-00 Preložka vodovodu

Projekt rieši preložku existujúceho vodovodu D160 v mieste križovania s vodným tokom Rimava z dôvodu úpravy koryta. Nová trasa vedie súbežne s pôvodnou trasou. Existujúci vodovod v dl. 36,0m bude zrušený.

Preložka je navrhnutá z HDPE D160/9,5 PE100, SDR17 PN10 v celk. dĺžke 36,30 m. Bude realizovaná riadeným mikrotunelovaním v dĺžke 30,9m s uložením v PE chráničke D250/9,6. Pre realizáciu sú potrebné výkopy štartovacích jám 1,5m x 1,5m x H+0,5m.

610-00 Preložka vzdušného NN vedenia

V časti navrhovanej úpravy toku Rimava v obci Rimavské Brezovo je v kolízii existujúci PB NN siete. Z tohto dôvodu je potrebné riešiť jeho preložku na nové bezkolízne miesto.

Spomínanou úpravou vodného toku Rimava bude dotknutý existujúci podperný bod (PB) jednoduchý betónový existujúceho NN vedenia, ktorý nevyhovuje svojou polohou. Z tohto dôvodu sa existujúce NN vedenie zrekonštruje nasledovným spôsobom:

- existujúci podperný bod vedenia (JB) kolidujúci s úpravou potoka sa zdemontuje a nahradí sa novým železobetónovým podperným bodom typu EPV JB 10,5/10 osadeným vo vzdialenosti cca 4m od pôvodného stožiaru v smere vedenia k miestnej komunikácii.
- existujúce vodiče NN vedenia sa na navrhovanom podpernom bode upevnia na keramických, kolíkových izolátoroch NN namontovaných na konzole 1kV rovinnej (na JB).

El. výzbroj navrhovaného stožiaru je použitá podľa schválených štandardov SSE-D, a.s.. Pri realizácii navrhovanej rekonštrukcie je potrebné zabezpečiť účasť technického dozoru správcu vedenia. Po skončení stavebných prác na NN vedení je potrebné dodať správcovi projekt skutočného vyhotovenia vrátane polohopisu nového PB, revízne správy, potvrdenia o záručnej dobe a jej podmienkach.

Po preložení existujúcich vodičov NN vedenia a verejného osvetlenia na navrhovaný PB č.1 bude existujúci PB NN vedenia demontovaný.

651-00 Preložka miestneho rozhlasu

Projektová dokumentácia rieši preložku exist. vzdušného vedenia miestneho rozhlasu (MR) v súvislosti s protipovodňovou úpravou toku Rimava v obci Rimavské Brezovo. Pri úprave toku dochádza k preložke exist. betónového stožiaru NN vedenia na ktorom je umiestnený aj kábel ktorým je vedený obecný rozhlas. Preto je nutné zrealizovať aj preložku tohto kábla.

Exist. vzdušné vedenie miestneho rozhlasu bude preložené z existujúceho betónového stožiaru NN vedenia na navrhovaný PB č.1 (rieši 610-00). Existujúci kábel TCEKYS 1xN 0,6 bude prerušený v dostatočnej dĺžke tak aby mohol byť uchytený na konzolu osadenú na PB č.1 (konzola bude preložená zo rušeného betónového stožiaru NN vedenia na nový navrhovaný PB č.1). Ďalej bude na tento kábel naspojovaný (pomocou káblovej spojky XAGA 500-43/8-150) nový kábel TCEKYS 1xN 0,6, ktorý bude vedený ponad rieku Rimava a ukotvený na exist. konzole MR exist. betónového stožiaru NN vedenia, kde bude napojený na exist. reproduktor miestneho rozhlasu.

701-00 Preložka STL plynovodu

Objekt rieši preložku STL plynovodu, ktorá križuje Úpravu rieky Rimava – v km 0,414 – objektu 220-00. Existujúci plynovod je STL, D50.

Napojenie na existujúci plynovod je na pozemku 230/1. Bod ukončenia je na pozemku 375/2. Preložka vedie cez potok Rimava, ktorý sa nachádza na katastrálnom čísle 384/2.

Bod napojenia na existujúci plynovod sa bude realizovať bezodstávkovým spôsobom. Zhotoviteľ, ktorý bude realizovať prekládku plynovodu je povinný spracovať technologický postup prekládky.

Preložka STL plynovodu – D 50x4,6 – PE potrubie – PE-100 – SDR 11
– vodorovná dl.26 m, celková dĺžka 28.8m

Na existujúci plynovod D50, PE sa pripojí v km 0,000 preložka plynovodu. V km 0,001.5 (0,001.5) – V1 sa plynovod lomí výškovo – ide súbežne so svahom upravovaného potoka. Medzi km 0,008.2 (0,008.71) – V2 a 0,024.5 (0,025) – V3 sa plynovod lomí taktiež výškovo a vedie

pod dnom navrhovaného opevnenia a oporného múru toku Rimava. V km 0,025.5 (0,028.3) – V4 sa plynovod opäť lomí výškovo. Bod napojenia na existujúci plynovod je v km 0,026 (0,028.8).

Medzi výškovými bodmi V1 – 0,001.5 (0,001.5) až V4 – 0,025.5 (0,028.3) sa na potrubie osadí PE chránička (kotúč) D90x5,2, ktorá bude chrániť plynovodné potrubie. Chránička bude vyvedená za svah toku, resp. z druhej strany za oporný múr až na úroveň jestvujúceho plynovodu. Chránička sa na oboch koncoch utesní gumovými tesniacimi manžetami, ktoré sa na potrubie upevnia pomocou upínacích pások z ušľachtilej ocele proti vnikaniu nečistôt.

Na konce chráničiek sa osadia čuchačky v nadzemnom vyhotovení, ktoré zároveň bude plniť funkciu orientačného stĺpika.

II.9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite

Protipovodňové opatrenia na rieke Rimava sú potrebné kvôli lokálnym záplavám z intenzívnych dažďov, ktoré poškodzujú nehnuteľnosti občanov v obci.

II.10. Orientačné náklady

1,55 mil. Euro s DPH

II.11. Dotknutá obec

Rimavské Brezovo

II.12. Dotknutý samosprávny kraj

Banskobystrický samosprávny kraj

II.13. Názov dotknutého orgánu

Okresný úrad v sídle kraja Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva

Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Rimavská Sobota

Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor krízového riadenia

Okresný úrad Rimavská Sobota, pozemkový a lesný odbor

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica

Obec Rimavské Brezovo,

Slovenský rybársky zväz – Rada Žilina

II.14. Názov povoľujúceho orgánu

Obecný úrad Rimavské Brezovo – územné rozhodnutie

Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna vodná správa – povolenie vodnej stavby

II.15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR

II.16. Druh požadovaného povolenia podľa osobitných predpisov

- stavebné povolenie – zákon o vodách; vydáva Obvodný úrad životného prostredia
- povolenie na výrub drevín rastúcich mimo lesa – zákon o ochrane prírody a krajiny
- povolenie na výrub stromov a krov v korytách vodných tokov, na pobrežných pozemkoch a v inundačných územiach – vodný zákon
- trvalé a dočasné vyňatie poľnohospodárskej pôdy – vydáva Obvodný pozemkový úrad

II.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vzhľadom na rozsah a umiestnenie navrhovanej stavby, nie je predpoklad jej vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1. Charakteristika prírodného prostredia

III 1.1. Stručná geomorfologická a geologická charakteristika záujmového územia

Podľa orografického členenia Slovenska je záujmové územie súčasťou oblasti Slovenské Rudohorie, celku Revúcka vrchovina, oddielu Železnícke predhorie. Z geologického hľadiska územie budujú hlavne staré svory, ruly, fility a granity. V niektorých častiach sa vyskytujú spodnotriasové kremence, vápence a neogénne andezitové tufy.

Geodynamické javy

Medzi najvýznamnejšie geodynamické procesy, prebiehajúce v území patria svahová erózia. Väčšina zrážkových vôd rýchlo odtieká najmä na území s narušeným, pôvodne súvislým porastom drevín. Najintenzívnejší rozvoj výmol'ovej erózie je možné pozorovať preto v odlesnených a poľnohospodársky využívaných oblastiach vrchovín.

Tektonické pomery

Horninový masív je v tejto oblasti len veľmi slabo porušený tektonikou.

Nerastné suroviny

V záujmovom území sa nenachádzajú ložiska nerastných surovín.

III.1.2 Klimatické pomery

Podľa mapy klimatických oblastí (Atlas krajiny SR, 2002) územie obce patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, vrchovinového, mierne teplého, veľmi vlhkého okrsku B10. Ide o klimatický okrsk kde je priemerne menej ako 50 letných dní za rok, júlový priemer teploty vzduchu je 16-18°C. Priemerná ročná teplota vzduchu sa v obci pohybuje 7-8°C. Priemerný ročný úhrn atmosférických zrážok je približne 600 až 700mm. Snehová pokrývka trvá 60 až 80 dní v roku.

III.1.3 Voda

Povrchové vody

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík dotknuté územie patrí do povodia rieky Slaná. Rieka Rimava je pravostranným prítokom Slanej. Celková dĺžka Rimavy je 88 km. Rieka Rimava vteká do obce Rimavské Brezovo v jej severnej časti, preteká ňou a v jej južnej časti vteká do katastrálneho územia obce Rimavská Baňa. Kulminačný prietok storočnej povodňovej vlny rieky Rimava je $Q_{100} = 127 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Podzemné vody

Charakter a množstvo podzemných vôd závisí od geologickej stavby a reliéfu krajiny. Najväčší význam majú akumulácie podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch Rimavy a jej prítokoch, kde sa voda hromadí infiltráciou z korýt tokov a je dopĺňaná zrážkami. Kvalita podzemných vôd je ovplyvňovaná akosťou povrchových vôd.

Pramene a pramenité oblasti

V hodnotenej lokalite sa nevyskytujú evidované pramenné oblasti, ktoré by mohli byť predmetom využívania na zásobovanie.

III 1.4. Pôdy

V katastrálnom území Rimavské Brezovo sú zastúpené kambizeme, hnedozeme, fluvizeme a rendziny. Vzhľadom na produkčný potenciál ide o stredne produkčné pôdy. Pôdy sú stredne ohrozené vodnou eróziou.

III 1.5. Fauna, flóra a vegetácia

Flóra

Na základe fytogeografického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) patrí územie do:

- oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*)
- obvodu predkarpatskej flóry
- okresu Slovenské Rudohorie

Pôvodný vegetačný kryt bol v dôsledku dlhodobého využívania územia človekom značne pozmenený. Podstatná časť územia okolo vodných tokov bola odlesnená a premenená na poľnohospodársku pôdu a časť bola využitá na zástavbu. V rámci katastrálneho územia obce prevažujú lesné pôdy, pričom poľnohospodárska pôda je druhým najrozšírenejším prvkom.

Rastlinné spoločenstvo v bezprostrednom okolí stavby má podobný charakter v zastavanom území obce aj mimo zastavaného územia obce. Úzke pásy brehových porastov sa zachovali takmer na celkom upravovanom úseku. Príľahlé polia sú využívané na pestovanie poľnohospodárskych plodín a trávnatých kosených lúk.

Brehové porasty rieky Rimava sú tvorené v hornej vrstve vrbami, jelšou a topoľmi. Krovitú etáž tvorí baza, slivka trnková, ruža šípová..., bylinnú etáž tvoria ruderalne byliny.

V zastavanom území sú v okolí potoka vysadené ovocné stromy, smrek, borovice, brezy, vrb, smrekovce...

Fauna

Súčasná štruktúra zoocenóz na posudzovanom území je odrazom pôsobenia človeka v krajine. Prevažná časť živočíchov v širšom území je naviazaná na biotopy lúk, plochy

s nelesnou drevinou vegetáciou, vodné plochy. Zloženie fauny širšieho územia okolo navrhovanej činnosti je veľmi pestré.

Samotné územie, do ktorého je situovaná navrhovaná činnosť, je z hľadiska fauny málo významné. Ide o zastavané územie a intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu. Všeobecne sa zastavané územia obcí a intenzívne využívaná poľnohospodárska krajina vyznačujú chudobným zastúpením živočíchov. V rámci tohto územia relatívne najzachovalejšie prostredie predstavujú tečúce vody.

Charakteristické druhy pre polia a pasienky v tejto oblasti sú: jež obyčajný, hraboš poľný, zajac poľný, hranostaj obyčajný, potkan obyčajný, lasica obyčajná, ropucha obyčajná, ropucha zelená, jašterica živorodá, slepúch lámavý, užovka obyčajná, srnec hômny, sviňa divá...

Vo vodnom prostredí a jeho bezprostrednom okolí sa môžu vyskytovať: salamandra škvrnitá, mlok obyčajný, ropucha obyčajná, kunka žltobruchá, ...

V zastavanom území v obci bežne hniezdi sýkorka belasá, hrdlička záhradná, žltouchvost domový. Pod strechami si robí svoje hniezda lastovička obyčajná a belorítka obyčajná.

III.2. Krajina, stabilita, ochrana a scenéria

Súčasná krajinná štruktúra

Samotná lokalita výstavby zasahuje do dvoch odlišných krajinných štruktúr a to priamo do zastavaného územia obce Rimavské Brezovo a do línií vodných tokov so sprievodnou zeleňou v poľnohospodárskej krajine. Zastavané územie obce, predstavuje antropogénne výrazne zmenenú krajinu. Najbližšie okolie zastavaného územia obce má sekundárnu štruktúru krajiny – komplexy poľnohospodárskych, zväčša zatrávnovaných plôch prerušených vodnými tokmi so sprievodnou zeleňou. Zachovalý prírodný charakter majú iba lesné porasty.

Ochrana prírody

Riešené územie nezasahuje do chránených území a ich ochranných pásiem definovaných podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody, ako ani do území siete NATURA 2000. V záujmovom území neboli mapované biotopy európskeho a národného významu.

Chránené rastliny a živočíchy

Z druhov chránených podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a uvedených v prílohe vyhlášky č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z., nebol v území priamo dotknutom výstavbou, zaznamenaný výskyt žiadnych rastlín, ktoré by boli na toto územie stabilne naviazané. Z chránených druhov živočíchov sa môžu v území ovplyvnenom navrhovanou činnosťou vyskytovať:

- druhy národného významu: prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), ropucha zelená (*Bufo viridis*),
- druhy európskeho významu: kaňa sivá (*Circus cyaneus*), kaňa popolavá (*Circus pygargus*) myšiarka močiarna (*Asio flammeus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

Mimo týchto druhov sa môžu v území vyskytovať ďalšie druhy vtákov, pre ktorých toto územie slúži najmä ako potravinová báza.

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno - historické hodnoty územia

Obyvateľstvo a jeho aktivity

Početom obyvateľov (cca 85 000) sa okres Rimavská Sobota zaraďuje medzi veľké okresy Slovenska. Hustota osídlenia je približne rovnaká v celom okrese. Obec Rimavské Brezovo sa v rámci okresu, ako aj v rámci Slovenska radí medzi malé obce.

Údaje o počte obyvateľov

obec	Počet obyvateľov k 31.12.2013		
	celkom	muži	ženy
Okres Rim. Sobota	84 764	41 258	43 506
Rimavské Brezovo	541	272	269

Zdroj: ŠÚ SR

Sídla a kultúrno-historické hodnoty územia

Na území dnešnej obce Rimavské Brezovo bolo žiarové pohrebisko pilinskej kultúry z mladšej doby bronzovej. Obec sa spomína od roku 1334, keď patrila kaločskému arcibiskupovi, ale existovala už v polovici 13. storočia. Názov obce je doložený z roku 1334 ako Brezou, z roku 1786 ako Bresó, z roku 1808 ako Rymawské Brezošo, maďarsky Rimabrezó. Od 15. storočia patrila panstvu Hajnáčka, od 17. storočia viacerým zemepánom. Rimavské Brezovo bolo banskou obcou a sídlom malohontského dištriktu. V erbe mala obec leva držiaceho pred sebou lemeš. V 18. storočí tu bola v prevádzke sklárska huta, v roku 1770 postavili železiareň, ktorú prevzala v 19. storočí Rimamuránska spoločnosť. V roku 1828 mala obec 65 domov a 503 obyvateľov. Pracovali v miestnom priemysle a poľnohospodárstve. Za I. ČSR sa zamestnanie obyvateľov nezmenilo. Revolučný národný výbor bol založený dňa 29. 8. 1944. Počas SNP bol neďaleko obce vybudovaný pás opevnení. Z obce pochádzal Pavol Knapp, zavraždený fašistami vo februári v roku 1945 v Banskej Bystrici. Za účasť v SNP bolo Rimavské Brezovo vyznamenané Radom SNP I. triedy. Väčšina obyvateľov pracovala v priemysle a v lesoch.

Doprava a dopravné vzťahy

Obcou Rimavské Brezovo prechádza cesta I/72 a cesta III/2750 (III/050127) smerom na obec Kyjatice. Úprava potoka bude realizovaná prevažne z obecných komunikácií a poľných ciest.

Obec je napojená na železničnú sieť SR.

Občianska vybavenosť

V obci sa nachádzajú tieto zariadenia občianskej vybavenosti: predajňa potravinárskeho tovaru, pohostinské odbytové stredisko, pošta, verejný vodovod, rozvodná sieť plynu, komunálny odpad, využívaný komunálny odpad, zneškodňovaný komunálny odpad, vlaková zastávka, materská škola. Administratívnym centrom je mesto Rimavská Sobota.

Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V katastri obce Rimavské Brezovo sa nachádza niekoľko národných kultúrnych pamiatok evidovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri NKP (mimo územia priamo dotknutého navrhovanou činnosťou). Sú to:

Kostol evanjelický gotický z konca 13. storočia, upravený v 17.-18. storočí, rozšírený v roku 1893, v interiéri sa nachádzajú gotické nástenné maľby, interiér je barokový z 18. storočia,

Župný dom renesančný zo 17. storočia, neskôr prestavaný,

Budova Muránskej únie klasicistický z roku 1808,

Náhrobník L. Kubániho.

V obci sa nachádzajú aj dve **pamätné tabule SNP**.

Archeologické náleziská

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít neurčil žiadne územia s predpokladanými archeologickými nálezmi.

Môže dôjsť k porušeniu dosiaľ neznámych archeologických objektov a nálezov. V uvedenom prípade stavebník je povinný v zmysle § 40 pamiatkového zákona a v zmysle § 127 stavebného zákona oznámiť každý archeologický nález nájdený počas stavby miestne príslušnému stavebnému úradu a Krajskému pamiatkovému úradu v Banskej Bystrici a urobiť nevyhnutné opatrenia, aby sa nález nepoškodil alebo nezničil, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia

Ovzdušie

Dotknuté územie je podľa mapy zaťaženia Slovenska základnými znečisťujúcimi látkami (Environmentálna regionalizácia SR 2010) definované ako územie s miernym až stredným znečistením ovzdušia. Územie **je zaradené medzi vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia**, oblasť číslo 16.

Povrchové a podzemné vody

V obci sa mimo areálu poľnohospodárskeho podniku a malého drevospracujúceho podniku nevyskytujú prevádzky, ktoré by bolo možné charakterizovať ako možné zdroje znečisťovania povrchových a podzemných vôd. Riziko znečistenia vôd súvisí s únikom komunálnych odpadových vôd do prostredia a vplyvmi z poľnohospodárskej činnosti.

Kvalita podzemných vôd v danej oblasti nebola podrobne skúmaná.

Územie je, v zmysle kategorizácie území ochrany povrchových a podzemných vôd, zaradené medzi citlivé oblasti.

Pôdy

Podľa mapy Kontaminácia pôdy (Environmentálna regionalizácia SR 2010) možno pôdy dotknutého územia hodnotiť ako relatívne čisté pôdy až nekontaminované pôdy resp. mierne kontaminované pôdy. Kontaminácia pôd nebola v rámci k.ú. zistená nad rámec bežného znečistenia z poľnohospodárskej prevádzky a výroby, z cestnej premávky a ďalších činností.

Radónové riziko

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika sa celé katastrálne územie obce Rimavské Brezovo nachádza v oblasti s nízkym radónovým rizikom.

Ohrozené biotopy

Vo všeobecnosti k najviac ohrozeným biotopom možno zaradiť biotopy mokradí, tak ako sú definované v zákone 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Tento trend môžeme pozorovať aj v dotknutom území a jeho širšom okolí. Prejavuje sa tu vplyv úprav vodných tokov, znečistenia tokov, urbanizácie krajiny a rozvoja poľnohospodárstva, čo má za následok úbytok plôch brehových porastov, prirodzených lúk v alúviu rieky Slaná a jej prítokov.

Suchozemské biotopy sú najviac ohrozované antropogénnymi vplyvmi:

- intenzívna poľnohospodárska výroba
- rozvoj sídiel

Zdravotný stav obyvateľstva

Vzhľadom na charakter, umiestnenie a rozsah navrhovanej činnosti podrobné skúmanie zdravotného stavu obyvateľstva v danej oblasti nie je potrebné.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

IV.1. Požiadavky na vstupy

Nároky na vodu

Stavba nevyžaduje počas prevádzky zásobovanie pitnou vodou. Počas výstavby bude pitná voda pre pracovníkov stavby dovážaná.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Medzi základné použité materiály patrí kameň, štrk, piesok a betón. Tieto, ako aj ostatné použité materiály budú na stavbu dovážané z výrobných zariadení priamo od jednotlivých dodávateľov.

Materiál bude zabezpečený z niektorého z existujúcich zemníkov a z prebytočného výkopového materiálu.

Nie je nutné zriaďovať nové plochy na ťažbu surovín.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Stavba je komunikačne napojená na poľné cesty a miestne komunikácie, ktoré sa následne napájajú na cestu III/2750 (III/050127) a št. cestu I/72. Navrhovaná činnosť nevyžaduje vybudovanie nových prístupových koridorov. Stavba bude realizovaná za plnej verejnej cestnej premávky a bude usmernená podľa dočasného dopravného značenia.

Počas prevádzky nevznikajú nároky na zabezpečenie dopravy.

Nároky na pracovné sily

Prevádzka stavby bude bezobslužná. Stavba v dobe prevádzky nebude vyžadovať stálu pracovnú silu. Uvažuje sa s pochôdzkovou kontrolou. Tento pracovný výkon bude zabezpečený zo súčasných pracovných síl SVP, š.p., OZ Banská Bystrica, Správa povodia Slanej Rimavská Sobota.

IV.2. Údaje o výstupoch

Počas výstavby bude zastavané územie obce zaťažené stavebným hlukom a prašnosťou pri realizácii výkopových prác, prípadne exhalátmi z mechanizmov. Rozsah hlučnosti je určený výkonom stavebných strojov a bude pôsobiť iba krátkodobo. Hlučnosť sa čiastočne zvýši počas prejazdu mechanizmov stavby cez zastavané územie. Prípadná zemina z výkopových prác bude deponovaná na určené plochy v okolí stavby a bude použitá na vybudovanie násypov. Stavebné práce nebudú zdrojom nadmerného hluku, žiarenia, tepla a zápachu.

Odpady vznikajúce počas výstavby:

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Spôsob zneškodňovania
17 04 05	Železo, oceľ	O	R4
17 05 06	Výkopová zemina	O	D1
17 02 01	Drevo	O	R1
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb	O	D1

20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad (drevo a konáre stromov)	O	R1
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	D1

Poznámka: O – ostatný odpad

R1 – využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom

R4 – recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín

D1 – uloženie do zeme alebo na povrchu (napr. skládky odpadov, v prípade zeminy – terénne úpravy)

Počas prevádzky navrhovaná činnosť nebude produkovať látky znečisťujúce ovzdušie, odpadové vody, iné odpady, žiarenie ani vytvárať fyzikálne polia. Taktiež sa v súvislosti s prevádzkou nepredpokladá žiaden výskyt hluku, vibrácií, tepla, zápachu ako ani iných škodlivých výstupov.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

IV.3.1. Vplyvy na prírodné prostredie

Vplyvy na horninové prostredie

Vplyvy na horninové prostredie sa neočakávajú ani počas výstavby, ani počas prevádzky činnosti.

Vplyvy na reliéf

Vzhľadom na charakter stavby sa neočakávajú významné negatívne vplyvy na reliéf. Koryto bude upravené do lichobežníkového tvaru so sklonom 1:2 a brehy budú opevnené do výšky $Q_5=1,5\text{m}$ od navrhovanej nivelety. V km 0,280 00 – 0,589 90 bude vybudovaný oporný múr. Rub aj líce oporného múra sú navrhnuté z pohľadového štruktúrovaného betónu, matrica „MURUS ROMANUS“, takže nebude pôsobiť rušivo a bude začlenený do celkovej úpravy. Tento vplyv má len lokálny charakter a z globálneho hľadiska nie je významný.

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Realizácia stavby neovplyvní súčasné pomery dotknutého územia z hľadiska klimatických pomerov a hygieny ovzdušia. Počas výstavby sa očakávajú dočasné nepriaznivé vplyvy v dôsledku prejazdov dopravných a stavebných mechanizmov a samotných prác na stavenisku vo forme:

- zvýšenia prašnosti a hlučnosti na prístupových cestách
- zvýšeného podielu exhalátov z dopravy
- zvýšenej prašnosti na staveniskách a v koridore výstavby počas stavebných prác

Zrealizovaná stavba nebude mať vplyvy na ovzdušie a klímu.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Vplyvy na povrchové vody sa viažu rovnako iba na etapu výstavby. Najvýznamnejší vplyv predstavuje dočasné znečistenie vôd rieky Rimava zákalotvornými látkami pri realizácii prác v koryte toku – výkopy, úpravy dna koryta a svahov.

Ďalšie riziko znečistenia povrchových a podzemných vôd súvisí s pohybom dopravných a stavebných mechanizmov v blízkosti toku. Relatívne najväčšie riziko predstavuje únik ropných látok zo stavebných mechanizmov pri havárii resp. poruche.

Vplyvy na pôdu

Vplyvy na pôdu súvisia najmä s trvalými zábermi poľnohospodárskej pôdy a pôd v zastavanom území obce, pre úpravu koryta rieky. Tieto zábery sú však z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v území iba nepatrené.

Vplyvy na faunu, flóru a biotopy

Pri úpravách toku rieky Rimava v navrhovanom rozsahu dôjde:

- k výrubu existujúcich brehových porastov - *vplyv negatívny stredne významný*. Presné určenie potreby výrubu bude možné až po vytýčení záberov stavby v teréne.

IV.3.2. Vplyvy na krajinu

Vplyvy na štruktúru krajiny

Dôjde k negatívnym zmenám štruktúry krajiny súvisiacim s výrubom brehových porastov pri vodnom toku.

Vplyvy na ochranu prírody a krajiny

Úprava tokov sa nedotkne chránených území a ani nepredpokladáme počas výstavby a prevádzky pôsobenie negatívnych vplyvov na chránené územia v širšom okolí.

Vplyvy na stabilitu krajiny

Navrhnutá úprava tokov nezmení ekologickú stabilitu dotknutého a ani širšieho územia.

Vplyvy na scenériu krajiny

Negatívny vplyv na scenériu krajiny súvisí s výrubom brehových porastov.

IV.3.3. Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a socio-ekonomickú sféru

Vplyvy na obyvateľstvo a zastavané území

Výstavbou a prevádzkou protipovodňových opatrení budú ovplyvnení predovšetkým obyvatelia obce Rimavské Brezovo. Negatívne vplyvy na obyvateľstvo sa očakávajú vo fáze výstavby a budú to vplyvy vyplývajúce z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov po miestnej komunikácii - obyvateľstvo tak bude dočasne a nepravidelne vystavené zvýšenému hluku, prašnosti a tiež obmedzeniu pohybu v obci.

Uvedené vplyvy budú krátkodobé a čiastočne narušia kvalitu a pohodu života obyvateľov v blízkom okolí. Nepredpokladáme ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľstva danými vplyvmi.

Počas prevádzky sa očakávajú pozitívne vplyvy súvisiace s:

- Obmedzením pravidelného zaplavovania pozemkov v zastavanom území
- Ochrana miestnych komunikácií a majetku občanov obce

Vplyvy na kultúrno-historické pamiatky a hodnoty nehmotnej povahy

Bez vplyvu.

Vplyvy na poľnohospodársku výrobu

Po realizácii protipovodňových opatrení nebude dochádzať k pravidelnému zaplavovaniu poľnohospodárskych plôch. Záber poľnohospodárskej pôdy bude len na minimálnej výmere, ktorá je zanedbateľná k výmere celkovej.

Vplyvy na lesnú a priemyselnú výrobu, rekreáciu a služby

V blízkosti toku sa nachádza malá drevospracujúca firma, ktorú takisto nebude pravidelne zaplavovať, ak sa zrealizujú protipovodňové opatrenia.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Pri výstavbe ani pri užívaní vodného diela sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva. Zabránením vybrežovania vôd z toku Rimava a zaplavovania stavieb a pozemkov sa zlepšia hygienické podmienky života obyvateľov obce Rimavské Brezovo, ktoré sú jedným z faktorov pre zdravší spôsob života.

IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť nemá vplyv na chránené územia. Vzhľadom na umiestnenie stavby sa nepredpokladá ani vplyv na chránené druhy živočíchov, ktoré by mohli územím migrovať. Navrhovaná činnosť taktiež nezasahuje do území európskej siete chránených území Natura 2000.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

V predchádzajúcich častiach zámeru (kapitoly IV.1. - IV.5.) boli identifikované a charakterizované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa predpokladajú v súvislosti s výstavbou a prevádzkou predmetnej stavby.

V nasledujúcom texte sú očakávané vplyvy zosumarizované a vyhodnotené z hľadiska ich významnosti. Pre hodnotenie významnosti vplyvov bola zvolená päťstupňová škála s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy:

- 0 bez vplyvu** (navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložku životného prostredia, obyvateľstvo alebo využiteľnosť zeme, kultúrne a historické hodnoty územia, a pod.)
- 1 nevýznamný - zanedbateľný vplyv** (ide prevažne o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným príspevkom alebo dočasným pôsobením)
- 2 málo významný vplyv** (vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne, lokálny vplyv alebo pôsobiaci na málo zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. nie je vnímateľný alebo je subjektívny, tiež vplyv s charakterom rizika pre viac zraniteľnú zložku životného prostredia alebo inak špecifické územie, dočasný vplyv so širším plošným záberom alebo priamym ovplyvnením obyvateľstva)
- 3 významný vplyv** (má dosah na širšie okolie, alebo pôsobí na viac zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. jeho vnímateľnosť alebo plošný záber sú vysoké, tiež dočasný vplyv s celoplošným pôsobením)
- 4 veľmi významný vplyv** (má regionálny dosah, alebo pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, ovplyvňuje ekologickú únosnosť, príp. nie je v súlade s príslušnou legislatívou alebo inými normami, ovplyvňuje predmet ochrany v chránených územiach, trvalý a nevratný vplyv)

Pri číselnom označení mieru vplyvu je uvádzane znamienko – negatívny vplyv
+ pozitívny vplyv

Vplyvy na horninové prostredie

0– bez vplyvu

Vplyvy na reliéf

0 – bez vplyvu

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Počas výstavby: - 1 – zanedbateľný vplyv

Počas prevádzky: 0 – bez vplyvu

Vplyvy na vody

Znečistenie vodných tokov počas výstavby

-1 – zanedbateľný vplyv, krátkodobý

Stabilizácia odtokových pomerov

+3 – významný vplyv, trvalý

Znečistenie podzemných vôd počas výstavby

- 1 nevýznamný vplyv, riziko

Vplyvy na pôdy

Trvalé zábery pôdy

-1 – zanedbateľný vplyv, trvalý

Ochrana pôd pred povodňami

+3 – významný vplyv, trvalý

Vplyvy na biotu

Výrubby drevín

-2 – málo významný vplyv, dlhodobý

Vplyvy na štruktúru krajiny

-1 –nevýznamný vplyv dlhodobý

Vplyvy na stabilitu krajiny

Celková stabilita územia:

+2 – málo významný vplyv, dlhodobý

Vplyvy na chránené územia

0 – bez vplyvu

Vplyvy na obyvateľstvo

Narušenie pohody a kvality života počas výstavby

- 1 nevýznamný vplyv, krátkodobý,

Pohoda a kvalita života počas prevádzky

+3 – významný vplyv, dlhodobý

Vplyvy na kultúrno-historické pamiatky a hodnoty nehmotnej povahy

0 - bez vplyvu

Vplyvy na poľnohospodársku výrobu

+1 – nevýznamný vplyv, dlhodobý

Vplyvy na lesnú a priemyselnú výrobu, rekreáciu a služby

+2 – málo významný vplyv, dlhodobý

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa vzhľadom na umiestnenie a charakter stavby ani počas výstavby, ani v priebehu existencie stavby nepredpokladajú.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

V tomto štádiu prípravy stavby nie sú známe. V súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti sa neočakávajú.

IV.9. Ďalšie riziká spojené s realizáciou činnosti

Iné riziká počas realizácie stavby sa nepredpokladajú. V prípade havárií stavebných mechanizmov počas výstavby je dodávateľ povinný vzniknutú situáciu riešiť a zabezpečiť prostredie pred únikom pohonných hmôt do podzemných vôd a pod.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti

Účelom opatrení je predchádzať, eliminovať, minimalizovať, zmierniť, alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby a prevádzky. Tento cieľ je možné dosiahnuť opatreniami, ktoré sa viažu na jeden alebo na viac vplyvov zároveň.

Vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti a definovanie očakávaných vplyvov (minimálne pôsobenie negatívnych vplyvov) sa navrhujú tieto opatrenia:

1. Počas výstavby je potrebné rešpektovať všeobecne platné opatrenia vzťahujúce sa na bežné stavebné práce: udržiavanie dobrého technického stavu vozidiel, skrápanie ciest v období sucha, obmedzenie pohybu vozidiel v koryte toku, nakladanie s odpadmi.
2. Pred začatím prác vytýčiť v teréne zábery stavby a výrub drevín obmedziť iba na nevyhnutný rozsah. Dreviny, ktorých výrub v súvislosti s výstavbou nie je nutný, počas prác chrániť pred poškodením.
3. Výrub drevín realizovať zásadne v mimovegetačnom a v mimohniezdnom období.
4. V záujme revitalizácie dotknutej časti vodných tokov sa odporúča líniová výsadba sprievodnej zelene z pôvodných druhov drevín, v úsekoch kde to územné pomery dovoľia.
5. Stavebník je povinný v zmysle § 40 pamiatkového zákona a v zmysle § 127 stavebného zákona oznámiť každý archeologický nález nájdený počas stavby miestne príslušnému stavebnému úradu a Krajskému pamiatkovému úradu a urobiť nevyhnutné opatrenia, aby sa nález nepoškodil alebo nezničil, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad.
6. Za účelom minimalizácie vzniku povodňových situácií, resp. zmiernenia ich intenzity je mimo navrhovaných opatrení potrebné v rámci pozemkových úprav, realizovať aj opatrenia súvisiace s využívaním krajiny v celom katastrálnom území obce.
 - Preferovať extenzívne hospodárenie na poľnohospodárskej pôde.

- Využitie poľnohospodárskej pôdy prispôbiť abiotickým pomerom (reliéf, sklonitosť, substrát, pôda, klíma).
- Vylúčiť akúkoľvek výstavbu v inundačnom území vodných tokov.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

V prípade že by sa činnosť nerealizovala, tzv. *nulový variant*, rieka Rimava by aj naďalej zaplavovala intravilán obce. Takýto stav je pre obyvateľov sídla nežiadúci a výraznou mierou negatívne ovplyvňuje pohodu života v zaplavovaných častiach.

IV.12. Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou

Obec Rimavské Brezovo v súčasnosti nemá spracovaný Územný plán. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou v území je územný plán vyššieho územného celku Banskobystrického samosprávneho kraja. V ňom, v časti Rozvojový program investícií na roky 2010 až 2015, sú zaradené „Ostatné stavby súvisiace s ochranou pred povodňami, transformáciou povodňovej vlny a sprietočnením tokov pre zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity“. Medzi preventívnymi opatreniami sú uvedené aj „Výstavba ochranných hrádzí, protipovodňových línií a úprava vodných tokov“. Plánovaná protipovodňová stavba je teda v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou.

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Z doterajšieho hodnotenia vyplýva, že navrhovanou činnosťou nebudú negatívne ovplyvnené skúmané zložky životného prostredia.

Plánovaná investícia nebude mať negatívny vplyv na súčasnú kvalitu životného prostredia hodnoteného územia a ani na zdravie obyvateľstva, očakáva sa priaznivé ovplyvnenie súčasnej situácie v území.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

V.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pri porovnaní navrhovaných variantov bola aplikovaná porovnávacia metóda, založená na hodnotení miery jednotlivých vplyvov podľa ich dôležitosti a významnosti.

Klasifikácia vplyvov trvalých a dočasných bola hodnotená podľa stupnice:

0		bez vplyvu	
-1	negatívny vplyv zanedbateľný	+1	pozitívny vplyv zanedbateľný
-2	negatívny vplyv málo významný	+2	pozitívny vplyv málo významný
-3	negatívny vplyv významný	+3	pozitívny vplyv významný
-4	negatívny vplyv veľmi významný	+4	pozitívny vplyv veľmi významný

V.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Porovnanie vplyvov:

Vplyvy	variant 0	variant 1
Vplyvy na prírodné prostredie	-4	0
Erózna činnosť toku	-2	0
Reliéf	0	0
Hluk, prašnosť a emisie z dopravy počas výstavby	0	-1
Znečistenie vodných tokov počas výstavby - riziko	0	-1
Znečistenie podzemných vôd počas výstavby - riziko	0	-1
Stabilizácia odtokových pomerov	0	+3
Zábery pôd	0	-1
Ochrana pôd v okolí toku	-2	+3
Stavebné práce - vplyv na biotu	0	-2
Vplyvy na krajinu	0	1
Vplyv na štruktúru krajiny	0	-1
Vplyv na celkovú ekologickú stabilitu dotknutého	0	+2
Vplyvy na chránené územia	0	0
Vplyvy na obyvateľstvo	-5	6
Narušenie pohody a kvality života počas výstavby	0	-1
Vplyvy počas prevádzky	-2	+3
Vplyv na lesnú a priemyselnú výrobu	-2	+2
Poľnohospodárska výroba	-1	+2
Vplyvy spolu	-9	7

Pri porovnaní stavu bez realizácie opatrení pred povodňami so stavom s realizáciou, sa ako výhodnejší preukazuje stav s realizáciou a to najmä z dôvodu ochrany zastavaného územia obce pred záplavami (poškodzovanie majetku, erózna činnosť toku) pri minimálnych negatívnych vplyvoch na životné prostredie. Väčšina negatívnych vplyvov definovaných pri stave s realizáciou súvisia s obdobím výstavby, čiže ich pôsobenie bude iba krátkodobé (10-12 týždňov), pričom definované pozitívne vplyvy budú pôsobiť dlhodobo. Negatívny dlhodobý vplyv súvisí najmä s výrubom brehových porastov okolo vodného toku. Tento vplyv je možné postupne eliminovať výsadbou nových porastov okolo tokov.

V.3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť bude mať pozitívny vplyv na kvalitu života obyvateľstva a zastavané územie v blízkosti toku. Zvýši sa stabilita odtokových pomerov v území. Úprava rieky Rimava sa pozitívne prejaví najmä v povodňových situáciách. Principiálne sa charakter toku po realizácii činnosti výrazne nezmení. Úpravou koryta a stavebnými prácami príde k narušeniu súčasných biotopov, ale je predpoklad, že tieto sa v krátkom čase obnovia, resp. sa vytvoria nové biotopy.

Na základe vyššie uvedených dôvodov (technických, ekologických a ekonomických) odporúčame navrhovanú činnosť realizovať.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA K ZÁMERU

PRÍLOHA č.1: Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti – v texte str. 5

PRÍLOHA č.2: Prehľadná situácia – vyhodnotenie vplyvov

PRÍLOHA č.3: Vzorové priečne rezy

PRÍLOHA č.4: Fotodokumentácia

PRÍLOHA č.5: Situácia stavby

PRÍLOHA č.6: Pozdĺžny profil

VII. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE K ZÁMERU

VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

Pre potreby zámeru bola spracovaná Technická štúdia stavby (ISPO Prešov, máj 2011).
Zoznam hlavných použitých materiálov:

- Kol. Atlas krajiny SR. (MŽP SR, 2002)
- Kol.: Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (SAŽP 2009)
- Mazúr, Lukniš a kol.,: Atlas SSR, (SAV Bratislava, 1980)
- www.enviroportal.sk
- www.podnemapy.sk
- www.e-obce.sk
- www.shmu.sk
- www.druzstevna.sk

VII.2. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov

Základné údaje o stave životného prostredia dotknutého územia boli získavané z priamych terénnych pozorovaní, z dostupných dokumentácií o tomto území, od zástupcov štátnej správy a miestnej samosprávy, dotknutých orgánov a organizácií.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto: Prešov

Dátum: február 2015

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1. Spracovateľ zámeru

ISPO spol. s r.o., inžinierske stavby
Slovenská 86
080 01 Prešov

Potvrdzujeme objektivitu údajov uvedených v tejto dokumentácii.

Zodpovedný riešiteľ: Ing. Miroslav Petra

IX.2. Potvrdenie správnosti údajov oprávneným zástupcom navrhovateľa

Oprávnený zástupca navrhovateľa:

RNDr. Marián Siekela